

STRESZCZENIA

Lwów w twórczości współczesnych pisarzy polskich, ukraińskich i rosyjskich

Streszczenie

Rozprawa doktorska jest próbą przybliżenia literackiego obrazu Lwowa. Punkt wyjścia do rozważań stanowią wybrane polskie, ukraińskie i rosyjskie teksty literackie powstałe w XX i XXI wieku, po drugiej wojnie światowej. Celem dysertacji jest wychwycenie ogólnych dyskursów o Lwowie i tworzenia lub odtwarzania jego mitu/mitów oraz przeanalizowanie, w jaki sposób autorzy polscy, ukraińscy i rosyjscy odkrywają i postrzegają tę niezwykłą przestrzeń.

Praca przedstawia literacki obraz Lwowa w kontekście dyskusji o tożsamości lokalnej i narodowej na pograniczach kultur. Uchwycenie związków między dyskursami polskim, ukraińskim i rosyjskim pozwala także lepiej zrozumieć mechanizmy działania pamięci – zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej oraz zbadać podobieństwa pewnych lwowskich motywów w literaturach różnych narodów.

Praca składa się z czterech rozdziałów. Pierwsza część podejmuje kwestie metodologiczne oraz teoretyczne, sprecyzowanie których wydaje się punktem wyjścia do rozważań o zapisie miasta w literaturze – przedstawiono główne pojęcia, terminy i teorie. Ponadto została podjęta próba nakreślenia literackiego tła – obecność Lwowa w literaturze na przestrzeni wieków – na jakim zaistniały analizowane w rozprawie teksty. Trzy następne rozdziały stanowią analizy i interpretacje lwowskich tekstów, powstałych w XX i XXI wieku, wybranych autorów polskich, ukraińskich i rosyjskich.

Czytając teksty o Lwowie twórców różnych narodowości, nie sposób nie zauważyć, że przedstawiają one często diametralnie różne obrazy miasta. Takie same czy podobne zachowania lub zjawiska interpretowane są całkowicie przeciwstawnie. Pisarze dają przewagę innym elementom i widzą je w innym świetle, co powoduje, że z tych samych części składowych autorzy polscy, ukraińscy i rosyjscy tworzą własny inny Lwów. Niemniej jednak w tekstach pisarzy można wychwycić elementy, które pozwalają mówić o ogólnej tendencji pisania oraz postrzegania Lwowa.

Lwów in Works of Contemporary Polish, Ukrainian and Russian Writers

Summary

The dissertation is devoted to the literary image of Lwów. It focuses on the selected Polish, Ukrainian and Russian twentieth and twenty-first century literary texts created after the Second World War. The aim of the thesis is to capture general discourses of Lwów, creation and recreation of its myth/myths as well as to analyze how Polish, Ukrainian and Russian authors discover and perceive this amazing space.

The dissertation presents the literary image of Lwów in the context of the discussion about local and national identity on the borderlands of cultures. Capturing the connections between Polish, Ukrainian and Russian discourses also allows to understand better the mechanisms of memory operation, both individual and collective, and to examine the similarities of certain Lwów motifs in the literatures of different nations.

The thesis consists of four chapters. The first chapter discusses methodological and theoretical issues regarding representation of the city in literature – the main concepts, terms and theories were introduced. In the same chapter, an attempt to present the literary background was made – the presence of Lwów in literature over the centuries – on which the works analyzed in the dissertation appeared. In the next three chapters of the thesis the twentieth and twenty-first century literary texts about Lwów of selected Polish, Ukrainian and Russian authors are analyzed and interpreted.

While reading the works about Lwów written by authors of various nationalities, it can be observed that they often present diametrically different images of the city. Moreover, the same or similar behaviors or phenomena are interpreted quite opposite. Using the same set of elements, Polish, Ukrainian and Russian authors create their own other Lwów. Nevertheless, some similarities of depiction of the city could be found in the literatures of different nations, which allows to capture the general patterns of writing and perceiving Lwów.